

Gossypium spp.

De katoenplant heeft 160 vorstvrije dagen nodig om te overleven. De wilde soorten komen dan ook alleen voor in gebieden waar het klimaat aan dit criterium voldoet. Door rasveredeling en genetische manipulatie bekwam men 5 rassen die momenteel commercieel gecultiveerd worden (Egyptian, Sea Island, American Pima, Asiatic en Upland). De belangrijkste productielanden zijn: Verenigde Staten, China, India, Pakistan en Uzbekistan. Andere noemenswaardige producenten zijn: Brazilië, Australië, Egypte, Argentinië, Turkije, Griekenland en Syrië.

Katoen is een gewas dat gezaaid wordt en dat tijdens de groeiperiode veel warmte en vooral veel water nodig heeft. De planten ontwikkelen zich snel en na een korte bloeiperiode verschijnen de vruchten aan de plant. Wanneer deze rijp zijn openen de hokjes zich om de zaadjes vrij te geven. Ieder hokje bevat 32 zaadjes bekleed met witte haartjes van 2 tot 6 cm. Een oogstrijpe katoenplant heeft ongeveer 100 katoenbollen die op zich ongeveer 500.000 vezeltjes bevatten. Tijdens de oogstperiode verlangt de katoenplant droge weersomstandigheden.

Kort samengevat ontwikkelt de plant zich dus als volgt: zaad -> zaailing (1week) -> echte bladeren (2-4 weken) -> knopvorming (5-7 weken) -> bloesem (8-10 weken) -> bol (10 weken) -> bol opent (18-20 weken) -> oogst (25 weken)

Productieverloop

- de katoenbollen worden machinaal van het veld geplukt
- het zaad wordt van de vezels gescheiden in de ontkorrelmachine (cotton gin)
- de ruwe vezels worden in grote standaardballen geperst
- deze ballen worden vanuit reusachtige stapelplaatsen verstuurd naar de katoenfabrieken
- in de fabrieken wordt de ruwe vezel gemengd en gekaard (=gekamd zodat de vezels in dezelfde richting liggen)
- korte vezels en onzuiverheden worden verwijderd
- het resultaat wordt uitgerokken zodat reeds een ongetwijnde draad ontstaat
- deze draad wordt in de spinnerijen tot garen gesponnen

Katoen is beslist geen gemakkelijk gewas. De plant is bijzonder vatbaar voor allerlei ziekten en insectenplagen. Destemtoe schakelen de laatste jaren meer landbouwers over op de teelt van biologische katoen. Naast de vezel levert de plant ook zaden dewelke kunnen geperst worden tot voedzame olie die verwerkt wordt in voedingswaren.

Eigenschappen:

- groot vochtopnemend vermogen
- sterk en bestendig tegen hitte, loog, chloor, zonlicht en motten
- slecht warmte-isolerend vermogen
- geringe elasticiteit
- biologisch afbreekbaar

Fotomateriaal

